

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/85/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814219103
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814219103.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: J. K. nar. XX.XX.XXXX, bytom D. K., W. XXX/X a C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. K., F. XXX/X, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 31. októbra 2014, č. k. 4P/63/2014-15, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd zamietol návrh otca, ktorým žiadal, aby predbežnou úpravou bolo rozhodnuté o striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletú, a to tak, že bude oprávnený dieťa prevziať v stredu v nepárnom týždni (počnúc dňom 19.11.2014) v čase o 7:15 hod. v mieste trvalého bydliska matky a zabezpečovať mu starostlivosť nepretržite dva týždne do štvrtka v ďalšom nepárnom týždni a matka je povinná si dieťa prevziať v čase o 7:15 hod. v mieste prechodného bydliska otca dieťaťa. Súčasne žiadal, aby súd zastavil jeho povinnosť uhrádzať výživného na maloleté dieťa.

Potrebu dočasnej úpravy vzťahov účastníkov odôvodnil tým, že matka začala pracovať v Rakúsku ako opatrovatelka, pričom za prácou do zahraničia odchádza v dvojtýždňových intervaloch. Dieťa počas svojej neprítomnosti ponecháva starým rodičom A. a M. E.. Dieťa má psychickú ujmu z pravidelnej a dlhodobej neprítomnosti matky. Pre dieťa vo veku sedem rokov sú dva týždne dlhá doba a dieťa za takýchto okolností samo sa dožaduje trávenia viac času so svojim otcom. Dieťa prežíva chronický stres z neprítomnosti oboch rodičov (dieťa za takéhoto stavu intenzívne pociťuje stratu matky aj otca).

Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie skutkovými zisteniami, ktoré vyplynuli zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.10.2014 a zo spisu tamojšieho súdu sp. zn. 9P/9/2013. Takto zistil, že rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 10.06.2010, sp. zn. 9P/53/2009-39 bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi bolo uložené platiť na jeho výživu 80 eur mesačne. Súčasne bol upravený styk otca s dieťaťom.

Uvedený rozsudok bol zmenený v časti úpravy styku otca s maloletou tak, že otec bol oprávnený sa stretávať s maloletou M. v každom párnom týždni v utorok od 15:00 hod. do 19:00 hod., v každom párnom týždni od piatku od 15:00 hod. nepretržite do nedele do 19:00 hod., v mesiaci august každého kalendárneho roka v čase od 1.augusta od 9:00 hod nepretržite do 7.augusta do 19:00 hod a každý kalendárny rok v Prvý sviatok vianočný od 9:00 hod do 19:00 hod. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 9P/9/2013-66 zo dňa 27.2.2014 bol rozsudok tunajšieho súdu č.k. 9P/9/2013-52 zo dňa 19.6.2013 potvrdený.

Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 30.10.2014 uviedol, že šetrením vykonaným počas výkonu práce matky v Rakúsku dňa 24.09.2014 zistili, že matka zabezpečila starostlivosť o maloletú počas svojej neprítomnosti starými rodičmi M. a A. E., ktorých maloletá pozná a pozná aj ich prostredie, nakoľko rodinný dom starých rodičov je neďaleko rodinného domu matky a maloletá domácnosť starých rodičov často navštevuje. Starí rodičia obývajú rodinný dom, kde má maloletá zariadenú detskú izbu. V izbe sú dve váľandy, v izbe spáva spoločne so starou matkou. Obidvaja starí rodičia sú poberateľmi dôchodku, nepracujú a teda majú možnosť sa venovať maloletej vnučke. Z vykonaného pohovoru s matkou bolo zistené, že otcovi nikdy v kontakte s dcérou nebránila. Matka uviedla, že so zverením maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasí, pretože otec má partnerku, ktorú nepozná. Nemá v úmysle v kontakte s dcérou otcovi brániť. Šetrením pomerov u otca bolo zistené, že otec spolu s manželkou bývajú v spoločnej domácnosti, ktorý je v osobnom vlastníctve manželky otca. Maloletá tam má zriadenú izbu pre svoje potreby. Otec uviedol, že maloletá s jeho manželkou dobre vychádzajú, majú k sebe pozitívny citový vzťah. Otec maloletej potvrdil, že s matkou nedokážu vzájomne komunikovať, pretože ho matka neinformovala o zmene zamestnania. Z výsluchu vykonanom s maloletou M. bolo zistené, že u starých rodičov je spokojná, nič jej u nich nechýba.

Na základe uvedených zistení s poukazom na právnu úpravu predbežných opatrení v ust. § 74 až 76 O.s.p. dospel k právnomu záveru, že návrh otca nie je opodstatnený.

Uviedol, že inštitút predbežného opatrenia rieši situácie, ktoré neznesú odklad, kedy je potrebné urýchlene riešiť situáciu účastníkov, pretože by mohlo dôjsť k ohrozeniu ich práv. V tomto prípade žiadna ujma právu ani jednému z účastníkov- či už rodičov alebo maloletého dieťaťa nehrozí.

Súd nemá za dostatočne osvedčené, že v danom prípade je dôvod na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti predbežným opatrením. Rozhodnutím o striedavej osobnej starostlivosti súd zasahuje do života dieťaťa a rodičov v takej miere, že nie je možné o nej rozhodnúť predbežným opatrením, a to aj s ohľadom na to, že pri predbežnom opatrení nie je možné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré je potrebné vykonať v prípade rozhodnutia o striedavej osobnej starostlivosti.

Rozhodnúť o tom, že dieťa sa zverí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je možné v prípade, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Predbežným opatrením môže súd zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti v prípade, že s ňou obaja rodičia súhlasia. Súd nepozná názor matky na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, iba z vykonaného šetrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka nesúhlasí so striedavou starostlivosťou. V priebehu konania o nariadení predbežného opatrenia súd ani nemá reálnu možnosť názor matky zistiť (vzhľadom na lehoty, v ktorých musí o nariadení predbežného opatrenia rozhodnúť). V zmysle zákona o rodine, ak s tým súhlasí aspoň jeden s rodičov, súd musí skúmať, či bude takáto striedavá starostlivosť v záujme dieťaťa, čo pri nariadení predbežného opatrenia nie je možné, pretože súd pri nariadení predbežného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti. Na preskúmanie tejto skutočnosti je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, prípadne i znalecké dokazovanie, čo prekračuje rámec konania o predbežnom opatrení.

Predbežné opatrenie nenahrádza rozhodnutie vo veci samej a jeho účelom je dočasná úprava pomerov. Tieto podmienky rozhodne nespĺňa návrh na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov predbežným opatrením, ktoré by v tomto nahrádzalo rozhodnutie vo veci samej.

Tvrdenie otca o tom, že dieťa má psychickú ujmu z odchodu matky do Rakúska za prácou, nebolo v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia preukázané. O dieťa je riadne postarané, nie je ohrozené na živote, zdraví, psychickom vývoji a preto nie je osvedčená potreba dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi. To, že matka dieťa počas svojej neprítomnosti odovzdá starým rodičom, ktorých maloletá dôverne pozná, na ktorých je zvyknutá, neznamená to existenciu bezprostredne hroziacej ujmy, keďže matka za prácou do zahraničia už dochádza od augusta 2014 a otec podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia až v októbri. Preto súd má za to, že zachovanie doterajších vzťahov, akú sú

vytvorené medzi dieťaťom a starými rodičmi a otcom je v najlepšom záujme maloletej, ktorý prevyšuje záujem otca na dočasnom zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec dieťaťa. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť (zmeniť) a jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovieť. Vytykal okresnému súdu, že pre svoje rozhodnutie nemal dostatočné podklady. Uviedol, že súd mal síce snahu získať relevantné doklady a vyzval Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej len „kolízny opatrovník“) na prešetrenie pomerov u matky aj otca maloletej, ale opatrovník v tomto termíne nebol v kontakte s maloletým dieťaťom a nezisťoval názor maloletej na striedavú osobnú starostlivosť (či chce byť maloletá v čase pobytu matky v zahraničí v starostlivosti svojho otca). Domnieva sa, že bolo povinnosťou kolízneho opatrovníka uvedené zistiť v súvislosti s aktuálnym prešetrením pomerov maloletého dieťaťa. Takto potom súdu predložil neaktuálnu a nekompletnú správu z prešetrenia pomerov u matky maloletej zo dňa 16.10.2014. V tom čase kolízny opatrovník nepoznal petít návrhu na vydanie predbežného opatrenia, nakoľko tento návrh bol podaný až dňa 27.10.2014, a preto ani nemohol maloletej položiť otázky súvisiace s predbežným opatrením a stavom, pre ktorý ako otec podal návrh na predbežné opatrenie. Otec maloletej vo svojom odvolaní poukázal na kritériá pre súdy a inštitúcie vo všetkých konaniach, týkajúcich sa maloletých detí, ako ich určuje článok 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Poukázal tiež na čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa o povinnosti zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné si utvárať vlastné názory, právo ich vyjadrovať slobode vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú. Napádal tvrdenia kolízneho opatrovníka v písomnej správe, že starí rodičia ako dôchodcovia sa maloletej venujú. Títo sa preukázateľne maloletej nevenuujú, neučia sa s ňou, dieťa sa musí učievať v školskej družine, kde každý deň musí zostávať do 16.30 hod. Maloletá v tomto školskom roku nechodí už ani na tanečný krúžok, pre ktorý sa (z iniciatívy matky) viedlo konanie na tamojšom súde pod sp. zn. 9P/9/2013. Starí rodičia s maloletou nenavštevujú tanečný krúžok, napriek tomu, že býval iba jedenkrát do týždňa v mieste trvalého bydliska dieťaťa a dá sa tam prejsť pešo. Domnieva sa, že zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vzťah maloletej so starými rodičmi nijako neohrozuje.

Považoval za účelové a nezmyselné vyjadrenie matky pred zamestnankyňami kolízneho opatrovníka, že nepozná partnerku otca. Dieťa už jeden rok pravidelne býva v ich domácnosti a cez letné prázdniny 2014 boli s ním v Chorvátsku na dovolenke. Napokon vo svojom odvolaní uviedol, že mediácia v danom prípade vzhľadom na to, že matka striktnie odmietla spoločnú mediáciu, si nespĺní zamýšľaný účel.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktorý umožňuje súdu, aby dočasne upravil pomery strán, ak vo veci nie je možné okamžite, definitívne rozhodnúť vo veci meritórne.

Účelom predbežných opatrení je zabezpečiť ochranu ohrozeného alebo ohrozovaného práva, ktoré je aspoň osvedčené. Je však potrebné, aby potreba predbežnej úpravy bola preukázaná. Predbežným opatrením možno zabezpečiť aj prípadnú exekúciu, ak úkony povinného exekúciu ohrozujú.

Právna úprava umožňuje vydať predbežné opatrenie pred začatím konania vo veci samej, ako aj v priebehu konania (§ 102 O.s.p.).

Postup súdu a predpoklady na vydanie predbežného opatrenia upravujú procesné predpisy v ustanoveniach § 74 až § 77 O.s.p.

Ustanovenie § 76 O.s.p. obsahuje demonštratívny výpočet druhov predbežných opatrení. To znamená, že obsahom predbežných opatrení môžu byť rôzne práva a povinnosti, ak spĺňajú zákonné predpoklady

na ich vydanie, teda, ak je osvedčený právny vzťah medzi stranami a je preukázaná potreba dočasného zásahu súdu do právnych vzťahov medzi stranami.

V posudzovanej veci je hmotnoprávnym predpokladom - teda právnym vzťahom medzi účastníkmi konania, umožňujúcim vydať predbežné opatrenie, výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Ako správne konštatoval okresný súd, v posudzovanej veci nie je splnený ďalší zákonný predpoklad na regulovanie právnych vzťahov predbežnou úpravou, a to preukázanie, že predbežná úprava je nevyhnutná, teda ide o taký vážny stav pri zabezpečení starostlivosti o maloleté dieťa, že je nevyhnutné neodkladne zmeniť doterajšiu úpravu výkonu rodičovských práv a povinností.

Z podkladov, na základe ktorých okresný súd rozhodol - správa kolízneho opatrovníka, bolo preukázané, že starostlivosť o dieťa je riadne zabezpečená aj v čase, kedy jeho matka pracuje v zahraničí a ani samotný otec dieťaťa vo svojom návrhu, ale ani v odvolaní netvrdil také závažné skutočnosti, že je potrebné vydať predbežné opatrenie s obsahom, ktorý navrhol.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že zmena výkonu rodičovských práv a povinností môže byť predmetom konania vo veci samej, a to buď na návrh niektorého z rodičov, prípadne aj začatím konania ex offio (§ 81 ods. 1 O.s.p.), v ktorom sa vykonávajú dôkazy, potrebné na skutkový záver, že sú tu právne významné skutočnosti na zmenu doterajšej úpravy výkonu rodičovských práv.

Odvolací súd považuje uznesenie okresného súdu za vecne správne, správne, úplné a presvedčivé je jeho odôvodnenie, preto podľa § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd na tieto dôvody poukazuje.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .